

Film i skolan - Skellefteå

Innehåll

Film i skolan s 3

- Mediesamhället s 3
- Bakgrund i Skellefteå s 3
- Syfte och former för arbetet s 4
- Detta menar vi med - Film i skolan s 5
- Styrdokument som gäller film och rörlig bild s 5

Kulturnätet s 7

Verksamhet som finns idag i Skellefteå kring film och rörlig bild s 8

Resultat från enkät om Film i skolan s 9

Förslag till genomförande av Film i skolan i Skellefteå s 10

- Mål s 10
- Organisation s 10
- Ekonomi/budget s 11
- Handlingsplan s 12

Bilaga

Film i skolan

Mediesamhället

Vi lever alla idag i ett mediabrus som präglar vårt samhälle och vardagsliv. I barn- och ungdomars vardag tar film och medier en allt större plats, undersökningar visar att de konsumerar medier upp till sex timmar per dag. Genom tidningar, tidskrifter och böcker, radio och tv, cd-skivor, Internet, dataspel, film och video möter de och attraheras av bilder och åsikter som de har att förhålla sig till.

Det är en förutsättning för demokratin att barn och ungdomar får kunskap om den rörliga bildens språk och mediernas roll i samhället. Även barn som kommer från miljöer som inte är mediekritiska ska få kunskaper så att de kan tolka den nya mediesituationen. Här har skolan en viktig roll - att ge eleverna kunskap och de verktyg som krävs för att förstå och behärska mediernas språk.

Film i skolan kan vara en del i arbetet att göra eleverna mer mediekritiska genom att de därigenom får tillfälle att se, prata och analysera film samt även att skapa film. Detta bland annat för att förstå hur nyheter skapas och vilka metoder man kan använda för att vinkla en framställning.

Arbetet med att själv skapa rörlig bild ger också andra effekter. Det stimulerar fantasin, skapar samverkan mellan elever samt bidrar till en kollektiv och kreativ process som uppmuntrar till problemlösning. Eleverna lär sig också att undersöka, gestalta och bearbeta sin omvärld.

Mer än hälften av Sveriges kommuner bedriver idag verksamhet med film i skolan, bland annat genom att erbjuda skolbio och stöd till filmskapande för elever.

Bakgrund i Skellefteå

Skellefteå kommun har sedan 1999 haft en kommunövergripande skolbioverksamhet, med stöd från Svenska Filminstitutet. Verksamheten har bedrivits som ett skolbioprojekt mellan år 1999-2002. Under projektiden har arbetet bestått av skolbiovisning, filmpedagogiskt arbete samt utbildning för lärare.

Projektet har bedrivits i samarbete med Film i Västerbotten till en kostnad av ca 200 000 kr per år.

Kostnaderna kring skolbio finansierades till och med 2002 med hjälp av bidrag från Svenska Filminstitutet, Kulturnämnden, Barn- och grundskolenämnden samt Gymnasienämnden.

2003-2004 bedrevs skolbio för första gången utan stöd från Svenska Filminstitutet.

Även denna gång bedrevs skolbioverksamheten av Film i Västerbotten.

De berörda nämnderna gav ett ekonomiskt bidrag enligt följande:

Barn- och grundskolenämnden	50 000
Gymnasienämnden	25 000
Elevpeng á 10 kr/elev	70 000
Kulturnämnden	<u>50 000</u>
	195 000

Syfte och former för arbetet

Inför år 2005 har Skol- och kulturförvaltningen i Skellefteå kommun sökt och beviljats anslag från Svenska Filminstitutet för att kunna utreda hur det fortsatta arbetet med Film i Skolan ska kunna bedrivas. Syftet är att få till stånd en kontinuitet beträffande ekonomi och det praktiska genomförandet av verksamheten och utvecklingsfrågorna.

Avsikten är att öka delaktigheten i frågan hos lärare och rektorer och även se hur den film- och mediepedagogiska delen ska se ut framöver.

Styrgruppen består av Maria Lindgren Tuoma, skolutvecklare inom gymnasieskolan, Mona Sundqvist, skolutvecklingsledare inom grundskolan, Peter Sténs och Tomas Svedgård, representanter från Film i Västerbotten, Anna Karin Larsson, projektledare samt Åsa Jansson, projektassistent.

Under våren 2005 har följande arbete gjorts

- Enkät kring arbetet med Film i skolan utskickad till personal och politiker inom Skol- och kulturkontoret och Gymnasiekontoret
- Anna-Karin Larsson och Åsa Jansson besökte på BUFF (Barn- och ungdomsfilmsfestival), Malmö
- Inspirations- och informationsdag genomförd för politiker, rektorer och lärare den 17 mars. Medverkande var Klas Wiklund från Svenska Filminstitutet som bland annat berättade om hur andra kommuner jobbat med Film i Skolan. Tomas Svedgård från Film i Västerbotten, berättade och visade hur viktigt (men också lätt) det är att använda sig av det vidgade textbegreppet i skolan samt Cecilia Stavert från Centrum för Media & IT i för- & grundskolan i Piteå pratade om hur man valt att arbeta i Piteå.
Deltagarna hade även möjlighet att själva prova på hur enkel den digitala tekniken är genom att företaget Grafitec visade upp kameror och redigeringsverktyg.
- Handlingsplan se s 11
- Planering inför ht 2005 pågår.

Detta menar vi med Film i skolan

Film i skolan innehåller tre delar: se, prata samt att göra film.

Att se film - eleverna erbjuds att tillsammans med lärare se en utvald film i biografmiljö. Den gemensamma filmupplevelsen är ett startskott för fortsatt diskussion i klassrummet. Genom filmen kan man bland annat levandegöra vår historia, förstå vår samtid och skapa förståelse för människor i olika länder, kulturer och livssituationer.

Att gå på bio på skoltid är i allt fler kommuner ett självklart inslag i undervisningen.

Att prata - Det är en demokratisk fråga att alla elever ska få möjlighet att förstå mediernas roll i samhället, vilka ekonomiska krafter som styr medieutbudet och hur medierna påverkar oss.

I diskussioner kan man fundera på hur den rörliga bilden påverkar oss. Bilders olika betydelser, hur och varför man använder sig av olika bilder. - Kamerans placering och rörelse. Vad händer när man sätter bilder och ljud efter varandra. Hur förändrar man tittarens upplevelse med olika klipptechniker. Vilken funktion har ljudet för den känslomässiga upplevelsen.

Lärare skall erbjudas utbildning bland annat i filmanalys och filmens dramaturgi.

Att göra – en viktig del i Film i skolan är att eleverna själva ska få göra film.

Att göra film är en lustfylld upplevelse som lär eleverna att arbeta i grupp. De får undersöka och därigenom förstå sin omvärld. När eleverna ska berätta en historia, kommer de genom sitt arbete att förstå hur en film eller en nyhet kan berättas för att påverka på olika sätt.

Genom att föra in Film i skolan får eleverna verktyg så att de kan hantera mediernas bild av världen.

Styrdokument inom skola och kultur som gäller film och rörlig bild

Skolan har genom de reviderade kursplanerna fått ett ökat ansvar för att ge barn och ungdomar förutsättningar att bli delaktiga i mediasamhället.

Vision:

”Kulturyttringar och eget skapande är en central del i all verksamhet för att utveckla fantasi, kreativitet, sinnlighet, lyhördhet, nyfikenhet och egna visioner.”

”Bild, film, drama och dans ska särskilt utvecklas under perioden.”

(ur Kommunal skolplan 2000 - 2004, Skellefteå)

Grundskolan Lpo 94

I grundskolans styrdokument, Lpo 94 berörs mediefrågorna och den rörliga bilden. När det gäller bild, svenska och samhällsorienterade ämnen lyfts arbetet med film och andra medier fram.

Varje elev ska ha kunskaper om medier och deras roll och få tillfälle att använda så många uttryckssätt som möjligt.

”Att tillägna sig och bearbeta texter behöver inte alltid innebära läsning utan kan ske även genom avlyssning, drama, rollspel, film, video och bildstudium. Ämnet utvecklar elevens förmåga att förstå, uppleva och tolka texter. Ett vidgat textbegrepp innefattar förutom skrivna och talade texter även bilder.”

(Ur kursplanen för svenska, Grundskolan)

I kursplanen för svenska jämförs filmen med skönlitteratur och teater.

Gymnasieskola Lpf 94

”...eleverna skall också kunna orientera sig i en komplex verklighet med stort informationsflöde och snabb förändringstakt. ..”

(ur Läroplan för de frivilliga skolformerna, Lpf 94)

”Att tillägna sig och bearbeta texter behöver inte alltid innebära läsning utan även avlyssning, film, video etc. Ett vidgat textbegrepp innefattar förutom skrivna och talade texter även bilder.”

(Ur kursplanen för svenska, Gymnasiala utbildningar)

” Svenska är ett kommunikationsämne och att främja elevernas språkutveckling är en övergripande uppgift inom ämnet. De språkliga aktiviteterna är i sig också väsentliga kunskapsområden. Inom ämnet ryms teoretisk kunskap om att läsa, skriva, tala, samtala, lyssna samt kunskap om att tolka både text och bilder. Dessa kunskaper är viktiga för eleverna att ta till sig för att de skall kunna ta ansvar för att utveckla sin språkliga förmåga.”

(Ur kursplanen för svenska, Gymnasiala utbildningar)

”I det moderna samhället kommer information från skilda källor och genom flera olika medier. Att sovra och värdera budskap utifrån kunskap om källornas art och olika mediers begränsningar är en viktig del i analysen. Att använda informationstekniken som ett pedagogiskt hjälpmedel vid studiet av olika samhällsfrågor men också att kunna lägga ett samhällsvetenskapligt och kritiskt perspektiv på utvecklingen inom detta område är centralt för ämnet.”

(Ur kursplanen för samhällskunskap, Gymnasiala utbildningar)

Motion från elevfullmäktige 2004 Dnr 2003.268 611

”Skolbio är ett roligt sätt att ta upp aktuella frågor på men man får för få tillfällen till detta”
Förslag ”att det ska finnas en biovisning i månaden för högstadieelever.
att filmerna kan ta upp aktuella ungdomsfrågor
att elever ska ingå i den grupp som väljer ut filmerna.”

Kulturnämndens verksamhetsplan 2003-2006

Gällande filmverksamhet.

Syfte: Skolbio

Målgrupp: 4-19 år

Mål: Barn och ungdomar ska få se minst två (2) filmer per år under skoltid.

Kulturnätet

Kulturnätet är ett skol- och kulturprojekt som pågår i Skellefteå kommun under år 2002-2005 vars syfte är att samordna befintlig verksamhet i Skellefteå för kultur som riktar sig mot barn och ungdom.

Skellefteå kommun är på många sätt ett föredöme när det gäller barns och ungdomars möjligheter att uppleva och delta i kulturverksamhet. Musikskolan, Blå hästen, Handens hus, Kultur Skellefteå, skolan och biblioteken bedriver kulturverksamhet i kommunal regi. Föreningar, institutioner, organisationer, projekt, folkhögskolor och studieförbund är andra aktörer.

Kulturnätet ska vara en plats dit allmänhet och skola kan vända sig och få hjälp med frågor som rör kultur för barn och unga i hela kommunen. Nätet samordnar den här verksamheten och förtydligar den med en portal på Internet och en utbudskatalog.

Kulturnätet ska verka som en samordningscentral.

Projektets syfte har varit att arbeta med dans, bild och musik. Film i skolan kommer att ingå i Kulturnätets uppdrag från och med hösten 2005.

Målgrupp för Kulturnätet i Skellefteå kommun är barn och unga mellan 0 - 25 år.

Projektet leds av en projektledare samt en biträdande projektledare.

Samrådsorganet för Kulturnätet utgörs av representanter från Barn- och grundskolenämnden, Fritidsnämnden, Gymnasienämnden och Kulturnämnden.

Kulturnämnden är den samordnande nämnden i detta samrådsorgan.

Verksamhet kring film och rörlig bild i Skellefteå idag

I Skellefteå finns idag flera företag och utbildningar som rör film och rörlig bild.

Filmföretag i Skellefteå

Fire Films, Sjöstedt/Fjellström Filmproduktion, Popcore, Dreamfield HB, Teknikhuset AB, MCN Produktion AB, Hedwigstads Filmindustrier samt ICON Studios AB.

Utbildning i Skellefteå

Det finns flera kvalificerade vidareutbildningar som hör ihop med rörlig bild i Skellefteå. TV- och filmscenografi med två olika inriktningar vid Nordiska scenografiskolan som från och med hösten återfinns på Campus Skellefteå.

Luleå universitet, Campus Skellefteå har två utbildningar som handlar om media. Datorspelsutbildning 120 p samt Datorgrafik 120 p.

Andra verksamheter

Film i Västerbotten har kontor i Skellefteå och Umeå.

Film i Västerbotten verkar för att ge filmen större plats i länsinvånarnas vardag, öka kunskapen om filmkonsten, vara stöd för dem som yrkesmässigt eller på fritiden vill arbeta med filmkonst.

Film i Västerbotten finansieras bland annat av Svenska Filminstitutet, Västerbottens landsting, Umeå kommun och Skellefteå kommun.

EU-projekt

Växthusfilm är ett EU-projekt som drivs av Film i Västerbotten

Har som syfte att inom regionen skapa en filmbransch som bidrar till att öka tillväxten.

Studieförbund

Medborgarskolan arrangerar ferieskola sommartid för åk 9 + åk 1 på gymnasiet. Ledare och teknik kommer från Film i Västerbotten.

Efyran – ungdomens hus

Efyran är en aktivitetshus för ungdomar i kommunal regi. Verksamheten består dels av fristående föreningar som hyr in sig, ett café samt musikarrangemang. Man kan boka lokaler för olika aktiviteter bland annat finns en biograf till uthyrning.

Filmskapande för ungdomar på kvällstid har pågått under 2004-2005.

Filmvisning

Traditionell filmvisning sker på Aveny Filmstad som kommer att inviga nya lokaler under hösten 2005.

Filmstudion visar film på Nordanåteatern. Biografer finns också i andra kommunaldelar Boliden, Bureå, Burträsk, Löfvånger samt Skelleftehamn.

Unga Örnar

- visar film för förskolebarn, finansieras år 2004 av Skellefteå Kulturnämnd med 30 000 kr.

Slutsats

Det finns ett mycket bra underlag för att tillsätta en samverkansgrupp med inriktning på filmverksamhet på fritid.

Resultat från enkät om Film i skolan

Under våren 2005 skickades med hjälp av Torsten Andersson, Teknous, Skellefteå en webbaserad enkät om Film i skolan till all personal och politiker inom Barn- och grundskolan samt Gymnasieskolan.

552 personer svarade på enkäten. Av dessa var en kommunpolitiker och 13 skolledare.

Enkät svar

96, 2 % anser att film kan användas som verktyg inom skolans alla ämnen. De som svarade nekande tyckte att det skulle vara svårt att använda film i ämnen som slöjd, matematik, gymnastik, bild, hemkunskap, historia och samhällskunskap.

64, 3 % arbetade på något sätt med film i undervisningen idag.

Exempel som lämnades var: läsa bok - se film, filmkunskap, filmanalys, filmklubb, använda film som diskussionsunderlag, se fakta- introduktions- inspirations- och/eller instruktionsfilm, dokumentation samt elever spelar in egen film.

De flesta som svarade vill använda sig av film på något sätt i undervisningen.

89,3% vill se på skolbio, 87,1% vill prata och analysera film och 61% vill dokumentera och analysera film.

Ca 45 % har svarat att det finns nödvändig utrustning på den skola där de arbetar. Den siffran behöver analyseras mer eftersom man inte kan avläsa vilken skola det syftar på.

På frågan om man anser sig ha tillräckliga kunskaper för att jobba med film svarar 15 % ja. Av de som har svarat nej på den här fråga vill 72,6 % ha kunskaper i ämnet.

Kompetensutveckling kan få ske på olika sätt. Ca 50 % vill ha utbildning gemensamt på skolan, medan övriga kan tänka sig utbilda sig centralt i kommunen eller regionalt. De övriga som redan har tillräcklig kunskap har fått den genom att den ingick i lärarutbildningen, genom fortbildning eller att de lärt sig själva.

Övriga åsikter som framfördes i enkäten var att barn idag är uppvuxna med film och att skolan måste anpassa sig efter det. Skolbio, utbildning, filmtips som kan passa olika arbetsområden, färdigt arbetsmaterial och tekniska hjälpmedel är annat som önskas.

Förslag till genomförande av Film i skolan i Skellefteå

Mål

Skellefteå kommun vill

- skapa en organisation inom Skellefteå kommun som ansvarar för Film i skolan
- erbjuda Skellefteå kommuns elever möjlighet att se, prata och göra film
- erbjuda Skellefteå kommuns lärare utbildning inom ämnen som filmanalys och rörlig bild
- erbjuda ungdomar möjlighet att göra film på sin fritid

Organisation

Utvecklingsgrupp/Styrgrupp

Representanter från Skol- och kulturkontoret, Gymnasiekontoret, Kulturnätet, representanter från Film i Västerbotten samt mediepedagog har träffar 1-2 ggr/år.

Från och med hösten 2005 är Film i skolan en del av Kulturnätets arbetsuppgift.
Beslut enligt Kn 050607§§90 se bilaga 1.

Ansvar

Kulturnätet ansvarar för genomförande av Film i skolan både på skoltid och fritid.

Kulturnätet är underställd Kulturnämnden.

Kulturenheten ansvarar och verkar genom ett utvecklande av Nordanå kulturcentrum så att barn och ungdomar kan göra film på fritiden.

Kulturenheten ansvarar för utvecklande av organisation kring kulturombud.

Praktiskt arbete

Kulturnätet ansvarar för det praktiska arbetet och utvecklande av Film i skolan.

Målsättningen är att en 0,50 mediepedagog anställs med ansvar för Film i skolan.

Mediepedagogen ska samordna skolbiovisning, göra film samt organisera och hålla i utbildning för främst lärare när det gäller filmanalys och att göra film.

Resurs

Film i Västerbotten när det gäller skolbiovisning och utbildning av lärare.

Ekonomi/budgetförslag**Utgifter**

Lön mediepedagog 0,50	Kulturnätet
Skolbiovisning två gånger per läsår för ca 12 000 elever	
Nordanåteatern	240 000
Film på fritid	30 000
Utbildning	<u>50 000</u>
	320 000

Intäkter

Kulturnämnden	30 000
Barn- och grundskolenämnden	37 500
Filmtian, grundskolan ca 9 000 elever x 2	180 000
Gymnasienämnden	12 500
Filmtian, gymnasieskolan ca 3 000 elever x 2	<u>60 000</u>
	320 000

Anmärkning: 0,50 mediepedagog, kombineras med annan tjänst till heltid.

Redovisning av kostnader för skolbio och utbildning**Kostnad för skolbio -
ca 12 000 skolelever på grundskola och gymnasieskola**

Aveny Filmstad:

Antal besökare i den största salongen ca 200.

Kostnad för en visning ca 3 500 kr för max ca 200 besökare ca 60 visningstillfällen.

Inkluderar allt: beställning av film, frakt, visning m.m.

Totalt antal platser i filmstaden: ca 600.

Nordanåteatern 425 platser ca 30 visningstillfällen:

Kostnad ca 1 500 kr/visning, frakt tillkommer samt ca 400 kr/tim för tekniker, totalt ca 4 000 kr/visning.

Utbildningskostnad med hjälp av Film i Västerbotten

Lärarkurs heldag	500 kr
Lärarkurs 4x3h	700 kr
Föreläsning 90-120 min	1 500 kr
Föreläsning heldag	2 500 kr

Handlingsplan

Film i skolan

1. Skolbio två gånger per läsår med start ht 2005.
Skolbio erbjuds alla skolelever i samband med Skellefteå Filmfestival.
Finansiering ej klar.
2. Nätverk för kulturombud.
Filmombud/kulturombud ska finnas på varje skola på varje skola. Rektor utser ombud.
3. Gemensam utbildning för rektorer på grund- och gymnasieskolor - att se och göra film.
4. Gemensam utbildning för lärare på grund- och gymnasieskolor - att se och göra film.
5. Inventering av vilka resurser som finns inom skolan.
6. Öppen filmverkstad.
Ge ungdomar möjlighet till filmskapande på fritiden.
Samverkansgrupp tillsätts.
7. Organisation.
Styrgrupp fortsätter med Kulturnätets samordnare som ansvarig.
Beslut enligt Kn 050607§§90, fr.o.m. hösten 2005 är Kulturnätets samordnare ansvarig för Film i skolan.
8. Finansiering.

Bilaga 1

VÅR HANDLÄGGARE
Kulturchef
Thor Fosslund
Skol- och kulturförvaltningen

DATUM
2005-05-16

DIREKTTELEFON
0910-73 60 65
Mobil 070-37 37 535

VÅR REFERENS
KULTURNÄTET
Hösten 2005

Förslag till verksamhetsplan för KULTURNÄTET hösten 2005

Under hösten 2005 planeras följande inom KULTURNÄTET

KULTURNÄTET engagerar en samordnare med tjänstgöring under perioden 1 augusti – 31 december.

Under aktuell period genomförs följande:

- Inom ramen för mål- och resultatstyrning och balanserade styrkort utarbetas en plan för år 2006 och inom anvisade medel för verksamheten
- Arbete med upplägget inom såväl skoltid som fritid och med förtydligande inom alla konstformer musik, teater/drama, dans, bild, slöjd/konsthantverk och film. Se exempel handlingsplan för film i skolan.
- Arbete med organisationsfrågor skoltid och fritid med kulturnätsråd och samverkansgrupper för olika konstformer. Rutiner upprättas för samrådsorganet.
- Arbete med kompetensutvecklingsfrågor (Estetiska lärprocesser, KY-utbildning...)
- Verkställa arbetet med Film i skolan enligt förslag till handlingsplan
- Samverka med Musikskolan, dans i skola – verksamheten och övriga institutioner
- Upprätta portal och utbudskatalog för kulturnätet från våren 2006
- Övrigt enligt redovisat förslag i projektet Kulturnätet

Kostnader hösten 2005

Samordnare	200 000
Aktivitetskostnader	200 000
Summa kronor	400 000

Finansiering hösten 2005

Barn- och grundskolenämnden	200 000
Gymnasienämnden	100 000
Fritidsnämnden	40 000
Kulturnämnden	60 000
Summa kronor	400 000

